

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:482

av **Mathias Tegnér (S)**

Om sexuell och reproduktiv hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta rätten till fri abort i svensk utrikes- och biståndspolitik och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över abortlagstiftningen och angränsande lagstiftning för att ta till vara kvinnors intressen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Abortlagstiftningen måste väga viktiga värden mot varandra. Hur ska den oföddes rätt vägas mot kvinnans rätt till sin kropp? När frågan ställs på detta sätt att det är lätt att tankarna försvinner iväg i felslut. Vi misstar oss nämligen och tänker att ett foster är detsamma som ett barn, men så är naturligtvis inte fallet. Ett foster är inte ett barn, lika lite som att ett ekollon är en ek eller för den delen att ett ägg är en kyckling.

Redan 1938 lagstiftades om möjligheten att utföra abort i Sverige. Abortlagen trädde i kraft 1975 och var då ett internationellt föredöme för dem som tycker att abortlagstiftningen ska ta sin utgångspunkt i kvinnors rätt till sin egen kropp. Frågan är dock om den 42-åriga lagstiftning som 1975 var progressiv, fortfarande är det idag?

I ett globalt perspektiv torde den vara det. På få platser i världen är abort en självklar mänsklig rättighet. I vart fjärde land är abort istället totalförbjudet och uppskattningsvis dör 68 000 kvinnor varje år i samband med att de genomgår en illegal abort. I flera länder i Europa är det svårt att få tillgång till abort. Länder som Irland, Polen, Malta och Vatikanstaten har kraftigt beskurit kvinnors rätt till abort.

Även länder som formellt har fri abort har via regler för samvetsfrihet, det vill säga att barnmorskor ska kunna vägra att utföra aborter eller att farmaceuter ska kunna vägra skriva ut ”dagen-efter-piller”, skapat system där abort inte finns att tillgå på ett rimligt sätt. Faktum är att samvetsfrihet riskerar att undergräva aborträtten, vilket har skett i exempelvis Italien och USA, där tillgången på aborter har beskurits avsevärt, då många anställda inom sjukvården gör rätten om samvetsfrihet gällande.

I ett internationellt perspektiv är det viktigt att Sverige som ett land med ambitioner om jämställdhet mellan könen är ett föredöme också när det gäller alla aspekter av sexuell och reproduktiv hälsa. Trots att det på området finns svåra moraliska avvägningar, så är det som till syvende och sist är viktigast, kvinnans rätt till sin egen kropp. Alla länder som har försökt begränsa aborträtten hamnar i en mängd djupa problem, som ger dåliga resultat inte bara för kvinnorna utan också resten av samhället. Således måste svensk utrikes- och biståndspolitik alltid föras för att stärka kvinnors rätt till sin egen kropp och för en god politik inom ramen för sexuell och reproduktiv hälsa.

Även om den svenska lagstiftningen i ett internationellt ljus är liberal och har kvinnors rätt till sin egen kropp som tydlig utgångspunkt, så är den inte fläckfri och börjar bli till åren kommen. Dessutom passerar kvinnor 18-veckorsgränsen på grund av köer och för att vårdkedjan inte fungerar som tänkt. Samtidigt förändras tidpunkten då ett barn kan räddas av en allt effektivare sjukvård. Det finns ett behov av en översyn av abortlagstiftningen och angränsande lagstiftning för att stärka kvinnors rättigheter också under de kommande fyra seklen.

Mathias Tegnér (S)